

Брюксел, 23.4.2014 г.
COM(2014) 235 final

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

за последваща оценка на Фонда за външните граници за периода 2007—2010 г.

**(доклад, представен съгласно член 52, параграф 3, буква в) от Решение №
574/2007/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 май 2007 г.)**

1. ОБХВАТ И ЦЕЛ НА ДОКЛАДА¹

Фондът за външните граници² (ФВГ) беше създаден за периода 2007—2013 г. с бюджет от 1 858 млн. EUR. Той е част от Общата програма „Солидарност и управление на миграционните потоци“³, чийто общ бюджет възлиза на 4 032,23 млн. EUR.

Целта на ФВГ е да подпомогне създаването на съгласуван капацитет за управлението на миграционните потоци и за прилагането на общи стандарти към управлението на границите и визите в Шенгенското пространство. Фондът беше създаден с цел насърчаване на солидарността между държавите членки⁴, като им се предоставя финансова помощ за управлението на техните миграционни потоци и се допринася за разработването на обща интегрирана система за управление на границите. ФВГ се използва от 28 държави⁵ и работи със стратегическа многогодишна програма, която обхваща целия период на програмиране. Годишният размер на отпусканите средства се договаря отделно и се записва в годишни програми.

Съгласно Решението за създаване на ФВГ Комисията трябва да представи до 31 декември 2012 г.⁶ доклад за последваща оценка на изпълнението на дейностите по Фонда за периода 2007—2010 г. Докладът трябва да бъде изготвен въз основа на национални доклади, в които се прави оценка на резултатите и въздействието от националните действия, съфинансирани от ФВГ⁷. Първоначално от държавите членки беше поискано да представят докладите си до 30 юни 2012 г. Този срок обаче съвпаднаше с края на периода за допустимост на действията от годишната програма за 2010 г. и поради това беше удължен до 31 октомври 2012 г., за да могат държавите членки да включат в докладите си общите резултати от тези действия.

В настоящия доклад са представени основните констатации на 26 участващи държави⁸ от направената последваща оценка. Отпуснатите за тях средства възлизат общо на 630 млн. EUR, което представлява 40 % от общия размер на отпусканите средства по ФВГ. За да могат данните да бъдат съпоставими, държавите членки получиха предварително изготвени образци за докладите, които бяха обсъдени и изменени от Общия комитет за

¹ Отказ от отговорност: Настоящият доклад е изготвен главно въз основа на информация, предоставена от участващите във Фонда държави членки. Комисията е положила всички усилия за проверката на тези данни. Въпреки това тя не може да изключи напълно наличието на непоследователност или неточности, които обаче според нея е малко вероятно да изложат на риск валидността на заключенията.

² Решение № 574/2007/ЕО, ОВ L 144, 6.6.2007 г., стр. 22.

³ COM(2005) 123 final. Общата програма включва още три фонда: Европейския фонд за връщане, Европейския фонд за интеграция на граждани на трети страни и Европейския бежански фонд.

⁴ Съгласно установената практика терминът „държави членки“ означава държавите, които са подписали Шенгенското споразумение независимо дали са държави — членки на ЕС, или асоциирани държави.

⁵ Държавите, които участваха във ФВГ през периода 2007—2010 г., бяха държавите — членки на ЕС, с изключение на Обединеното кралство и Ирландия, и асоциираните към Шенген държави Исландия, Норвегия и Швейцария. Лихтенщайн допринася за ФВГ, но не участва в него. Асоциираните държави България и Румъния се включиха във ФВГ през 2010 г.

⁶ Член 52, параграф 3, буква в) от Решение № 574/2007/ЕО.

⁷ Член 52, параграф 2, буква б) от Решение № 574/2007/ЕО.

⁸ Люксембург не е представил доклад за оценка. Швейцария представи доклада си прекалено късно, за да бъде взет предвид за сборния обобщаващ доклад, поради което нямаше възможност да бъде включена в настоящия доклад.

солидарност и управление на миграционните потоци⁹. Националните доклади за последваща оценка бяха обобщени от частен външен изпълнител.

Следващите глави са посветени на уместността, ефикасността, ефективността, взаимното допълване и добавената стойност на ФВГ през периода 2007 — 2010 г.

УМЕСТНОСТ НА ФВГ ЗА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И УЧАСТВАЩИТЕ ДЪРЖАВИ

Уместност на ФВГ за ЕС в момента на създаването му

Вследствие на разширяванията на ЕС през 2004 и 2007 г. безпрецедентен брой граждани на ЕС очакваха да се възползват от това да живеят в пространство на свобода, сигурност и правосъдие. Същевременно ЕС се оказа изправен пред нови предизвикателства при гарантирането на сигурността на външните си граници. През 2007 и 2008 г., когато достиженията на правото от Шенген влязоха в сила в десет нови държави, външните граници на Австрия, Чешката република, Германия, Полша и Словашката република станаха вътрешни. Предприемането на единствено национални мерки или на мерки на равнище ЕС не беше достатъчно за управлението на миграционните потоци. Освен това дори само една държава от Шенген да не беше успяла да осигури ефективна защита на външните граници на ЕС, последиците щяха да бъдат осезаеми за всички.

ФВГ е първият инструмент на ЕС, предназначен за финансиране на управлението на външните граници. Той е част от инструментариума на политиката, включващ още агенция Frontex, Кодекса за шенгенските граници и бъдещия Механизъм за оценка по Шенген. Общата цел на Фонда е да насърчава солидарността между държавите членки чрез разпределяне на тежестта, произтичаща от защитата на външните граници, и чрез засилване на техния капацитет за изпълнение на задачите, произтичащи от достиженията на правото от Шенген.

При отпускането на средства за годишните програми на държавите членки ФВГ взема предвид задачите, които държавите са се ангажирали да изпълнят от името на Шенгенското пространство като цяло. Освен това Фондът обръща внимание и на конкретната ситуация във всяка държава, като дължината на външната граница, която държавата защитава, броя преминавания през границата, издадените визи и отказаните влизания. През 2011 г. беше извършена оценка на годишното разпределение на ресурсите в държавите членки във връзка със средствата от SOLID¹⁰. Заключението на доклада беше, че като цяло прилагането на критериите се смята за задоволително и поради тази причина не е необходимо критериите да се изменят. В по-големите държави, които имат опит с по-големи миграционни потоци, ФВГ допълва вече съществуващи бюджети, докато в по-малките държави, чиито средства са ограничени, ФВГ предоставя финансиране за мащабни инвестиции, които в противен случай не биха могли да бъдат осъществени.

⁹ Наричан накратко „Комитетът SOLID“.

¹⁰ Съобщение относно прилагането на критериите за разпределение на ресурси между държавите членки в рамките на фондовете SOLID. (COM(2011)448).

Средствата по ФВГ се усвояват съгласно договореностите за споделено управление посредством годишни национални програми. Всяка държава членка е определила орган, известен като отговорен орган, на когото Комисията впоследствие отпуска средствата, предназначени за националните мерки. Отговорните органи извършват подбора и управлението на отделните проекти.

ФВГ предоставя подпомагане за национални действия, които могат да бъдат причислени към пет приоритета¹¹:

- изграждане на общата интегрирана система за гранично управление относно проверките на лицата и наблюдението на външните граници;
- развитие и прилагане на националните компоненти от европейска система за контрол на външните граници и на постоянна европейска патрулна мрежа за южните морски граници;
- издаване на визи и справяне с незаконната имиграция;
- създаване на информационните системи, необходими за прилагане на законодателството на ЕС в областта на границите и визите;
- ефективно и ефикасно прилагане на законодателството на ЕС в областта на границите и визите.

Освен че има финансово участие в националните програми, ФВГ финансира действия, изпълнявани на територията на цялото Шенгенско пространство. „Действията на Общността“ са насочени главно към подпомагане на транснационални действия за засилване на граничния контрол и политиката относно визите и за реагиране при извънредни ситуации по външните граници. За всяка година от програмния период 2007—2010 г. ФВГ е заделял до 6 % от наличните си ресурси за такива действия. В допълнение към финансирането, отпуснато съгласно договореностите за споделено управление, съществуват редица проекти, които се подпомагат в контекста на действията на Общността и при създаването им е предвидено да бъдат управлявани чрез пряко централизирано управление. Приносът на ФВГ към тези проекти е бил в размер до 90 % от общите допустими разходи за всеки проект.

Освен това всяка година ФВГ е заделял до 10 млн. EUR за „специфични действия“. За разлика от програмите, които са по-стратегически по характер, тези специфични действия са насочени към преодоляването на недостатъци, установени от Frontex на конкретни гранично-пропускателни пунктове. Финансирането беше ограничено до 80 % от общия размер на допустимите разходи за всяко действие за максимален период от шест месеца.

Като част от националните програми за Литва ФВГ финансира прилагането на Специалната транзитна схема (СТС)¹² за граждани на Руската федерация, преминаващи територията на ЕС на път за района на Калининград или от него. СТС представляваше компенсация за неосъществените такси и понесените допълнителни разходи съгласно

¹¹ Решение 2007/599/ЕО на Комисията за прилагане на Решение № 574/2007/ЕО относно приемането на стратегически насоки за периода от 2007 г. до 2013 г.

¹² Член 6 от Решение № 574/2007/ЕО за създаване на Фонда за външните граници: „Фондът оказва подкрепа по отношение на неосъществените такси върху транзитни визи и допълнителните разходи, понесени в процеса на прилагане на схемата за документ за улеснен транзит и документ за улеснен транзит с влак съгласно Регламент (ЕО) № 693/2003 на Съвета (1) и Регламент (ЕО) № 694/2003 на Съвета.“

протоколите към Акта за присъединяване към ЕС и специфичните приоритети, посочени в основния акт. За всяка година от програмния период 2007—2010 г. са били предоставени 15 млн. EUR.

Настоящият доклад за последваща оценка обхваща основната част от ресурсите на ФВГ, отпуснати за национални програми съгласно договореностите за споделено управление.

Уместност на ФВГ на територията на Шенгенското пространство и в държавите членки през първите години от усвояването на средства от Фонда

Периодът на изпълнение, обхванат от годишните програми за 2007—2010 г., беше от 2007 г. до средата на 2012 г. През това време държавите членки направиха значителни изменения в своята политика, законодателство и институционална структура с цел да укрепят осъществяването от тях управление на трансграничната миграция.

Междувременно бяха създадени широкомащабни проекти, касаещи цялото Шенгенско пространство, за да се подпомогнат държавите членки в усилията им за подобряване на осъществяването от тях управление на обработването на визите и трансграничната миграция. Тези проекти бяха разработени съвместно от ЕС и държавите от Шенген и изискваха многоброен персонал и значителни финансови ресурси, за да могат всички участници да бъдат готови за датата на стартиране на проектите. ФВГ предостави приоритетно подпомагане за Шенгенската информационна система от второ поколение (ШИС-II), за Визовата информационна система (ВИС) и за други съвременни ИКТ инструменти за защита на границите.

Настъпването на икономическата криза съвпадна с премахването на контрола по вътрешните граници и доведе до намаляване на миграционните потоци. Общият брой на гражданите на трети държави, задържани при опит за нелегално влизане в Шенгенското пространство, намаля, най-чувствително в Чешката република, Австрия и Естония.

Въпреки това, вследствие на размириците в Северна Африка през 2011 г. миграционният натиск се засили, особено за средиземноморските държави. В Гърция, Италия, Испания и Португалия бяха задържани голям брой мигранти без документи — Гърция извършва средно 227 420 задържания годишно, което представлява около една трета от общия брой задържания в ЕС. В Централна и Северна Европа броят на отказаните влизания като цяло е намалял, особено в Швеция, Дания, Латвия и Чешката република.

От 2009 г. до 2011 г. дванайсет държави членки¹³ са регистрирали увеличаване на отказаните влизания. През този период регистрираните в Испания откази за влизане трайно са представлявали около 80 % от всички откази за влизане за Шенгенското пространство. По-голямата част от отказите за влизане са били издадени на контролно-пропускателните пунктове в Сеута и Мелила.

С оглед на тези развития държавите членки смятат, че ФВГ е бил подходящ за техните национални нужди. Седем държави членки¹⁴ докладваха, че целите на техните национални програми са подходящи в много голяма степен за техните нужди, а четиринайсет — че те са били подходящи в разумна степен¹⁵. Няколко държави членки

¹³ BE, DK, EL, FI, HU, IT, LT, LV, NL, NO, SE, SI.

¹⁴ AT, BG, CY, EL, LV, PL, SI.

¹⁵ BE, DE, DK, EE, ES, FI, IT, LT, MT, NO, PT, RO, SE, SK.

докладваха, че миграционните потоци, особено големите притоци по южната средиземноморска граница от последните години, са оказали значително отражение върху начина, по който действията по ФВГ са се изпълнявали на национално равнище¹⁶.

РОЛЯТА НА ФВГ КАТО ДОПЪЛНЕНИЕ КЪМ НАЦИОНАЛНИТЕ БЮДЖЕТИ И ДРУГИ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Тринайсет държави членки¹⁷ докладваха, че не разполагат с алтернатива на ФВГ като източник за финансиране на управлението на външните си граници, докато други разглеждат ФВГ като допълнение към съществуващи инструменти като Европейския фонд за регионално развитие, Frontex, Европейския социален фонд и Норвежкия финансов механизъм. Някои от по-новите държави — членки на ЕС, имаха достъп до предприсъединителна финансова помощ от ЕС посредством Инструмента за Шенген I (2004—2006 г.)¹⁸, Инструмента за Шенген II (2007—2009 г.)¹⁹, Специалната транзитна програма за Калининград (2004—2006 г.)²⁰ и Програмата Фар.

ФВГ предоставя на участващите държави финансиране, с което да допълни техните национални инвестиции в управлението на границите. Приносът на Фонда и този на участващата държава могат да варират. Например ФВГ е предоставил финансово подпомагане в размер на над 50 % от общите национални инвестиции в Португалия и 29 % в Кипър, но по-малко от 10 % в Дания, Естония, Швеция и Словения.

Съфинансирането от ФВГ за годишните програми е било предназначено най-вече за инвестиции в информационни и комуникационни системи (над 40 % от националните разходи в поне девет държави членки²¹) и за обработването на визи (над 40 % от националните разходи в поне пет държави членки²²). ФВГ е допринесъл в относително по-малка степен за прилагането на други основни инструменти, като например действия, свързани с консулствата или с обучения. Една от причините за този избор може да е структурата на Фонда за финансиране. Участието на ЕС е определено на 50 % от общия размер на разходите за всяко действие и на 75 % за конкретни приоритетни действия и за действия в държави, получаващи средства от Кохезионния фонд. За да бъдат допустими за подпомагане в размер на 75 %, държавите членки могат да финансират конкретни приоритети, по принцип свързани с осъществяването на нови инициативи на ЕС. Държавите, които вече бяха заделили средства от националния бюджет за някои области на политиката, имаха повече възможности за нови инвестиции, свързани с приоритети на ЕС.

ЕФИКАСНОСТ НА ФВГ

Разходи

Общият размер на средствата, отпуснати за държавите членки в контекста на финансиране от ФВГ посредством годишните програми за 2007—2010 г., възлиза

¹⁶ BG, EL, IT.

¹⁷ AT, BE, BG, CZ, DE, EE, EL, HU, LT, LV, RO, SE, SI.

¹⁸ EE, HU, LT, LV, PL, SI, SK.

¹⁹ BG, RO.

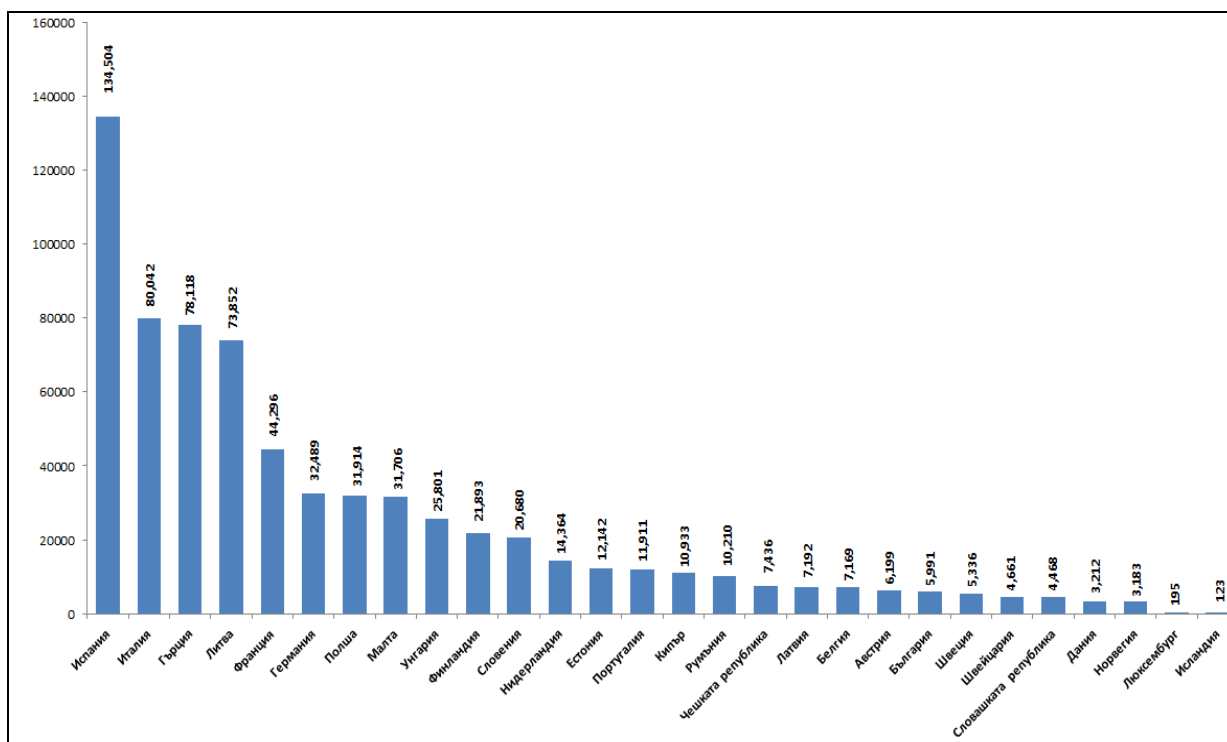
²⁰ LT.

²¹ CY, MT, PT, HU, ES, EL, SI, LT, BE.

²² CY, MT, HU, IT, BG.

приблизително на 630 млн. EUR. Испания, Италия и Гърция са получили около 48 % от цялото финансиране между 2007 г. и 2010 г. Литва също е получила голям дял от отпуснатите средства, като 60 млн. EUR са били предназначени за Специалната транзитна схема (СТС).

Разпределение на финансирането от ФВГ по държави членки в хиляди евро в контекста на годишните програми за 2007—2010 г.²³

Средният процент на усвояване²⁴ за първите години от програмирането е бил 86,7 % за отчетени разходи в размер на 546,5 млн. EUR общо (от заделени 630 млн. EUR). Процентът на усвояване в рамките на програмата варира от 46 % в Чешката република (с подобни данни за Дания, Нидерландия и Гърция) до 100 % в четири държави членки²⁵. Общо 17 държави членки отчетоха процент на усвояване над 80 %, като при тринайсет от тях²⁶ процентът на усвояване е бил над 90 %. По-голямата част от действията са били осъществени по линия на приоритет 1, следван от приоритети 4, 2, 3

²³ Исландия, Норвегия и Швейцария започнаха да участват във ФВГ през 2009 г., а през 2010 г. приеха първите си годишни програми. България и Румъния се присъединиха към ФВГ през 2010 г.

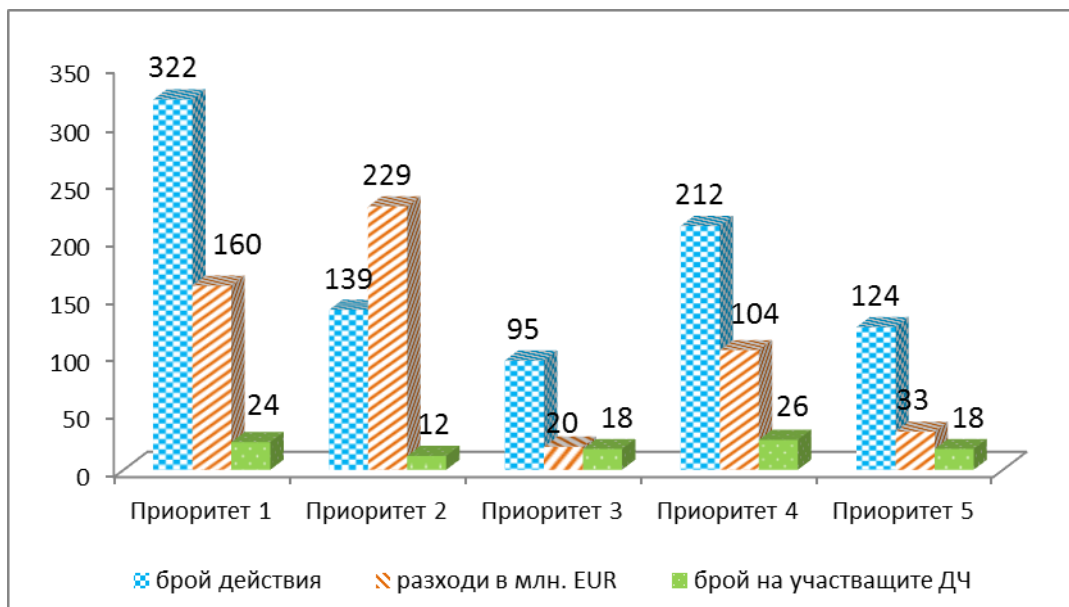
²⁴ Процентът на усвояване е изчислен въз основа на данните, предоставени от държавите членки. В тази информация са включени процентите на усвояване за годишните програми, които Комисията вече е приключила, и прогнозите на държавите членки за годишните програми, които все още не са били приключени към момента на представяне на националните доклади за последваща оценка. Необходимо е да се отбележи, че Дания и Полша не са предоставили данни относно изпълнението на програмата за 2010 г. Процентите на усвояване за Кипър и Чешката република не бяха окончателни.

²⁵ DE, CY, NO, EE.

²⁶ AT, CY, DE, EE, ES, FI, IT, LT, LV, MT, NO, PL, SK.

и 5. От гледна точка на разходите акцентът е бил върху приоритет 2, следван от приоритети 1, 4, 5 и 3.

ФВГ за периода 2007—2010 г. по приоритети: брой действия, разходи и брой държави членки

Всички държави членки с изключение на Дания и Исландия са докладвали за осъществяването на действия по приоритет 1 — засилване на управлението и контрола на границите, — като някои са посочили едва две или три действия²⁷, докато други — над 40²⁸.

Три държави²⁹ са усвоили между 75 % и 90 % от общия размер на предоставените им средства от ФВГ по приоритет 2, посветен на наблюдението на външните граници на ЕС. Още девет държави³⁰ са осъществили действия по приоритет 2. Италия и Испания заедно са извършили 55 % от всички действия по приоритет 2.

Повечето държави членки са осъществили действия по приоритет 3 — издаване на визи и справяне с незаконната имиграция. Само осем не са извършили такива действия³¹. Общо са били извършени 95 действия, за които разходите възлизат на 20,35 млн. EUR.

Що се отнася до приоритет 4 — създаване и разработване на информационни и комуникационни системи за контрол по външните граници и по отношение на визите, всички държави членки са осъществили действия. Общо са били извършени 212 действия, за които разходите възлизат на 104 млн. EUR. Повечето държави членки са

²⁷ AT, CZ, MT, RO, SE.

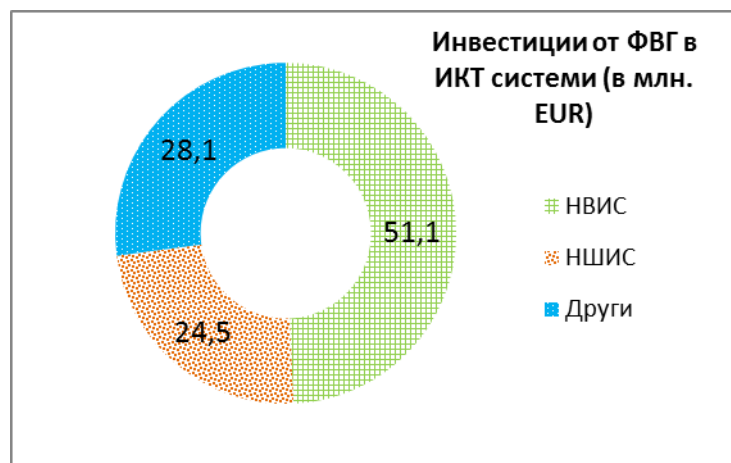
²⁸ EL, LT.

²⁹ ES, IT, MT.

³⁰ BG, FR, HU, LT, PL, PT, RO, SE, SI.

³¹ EE, IS, IT, LV, LT, NL, PT, SK.

инвестирали в разработването на националния компонент за ШИС (24,5 млн. EUR) и в разработването на ВИС (51,1 млн. EUR).

Държавите членки, които са разчитали в най-голяма степен на ФВГ за разработването на националните си ШИС (НШИС), са били Унгария, Германия, Естония, Франция и Италия. Австрия, Португалия, Литва и Финландия са използвали средства от ФВГ, за да финансират над 40 % от разходите по въвеждането на националните си ШИС. От наличните данни³² става ясно, че няколко държави³³ са финансирали над 70 % от разходите си по въвеждането на националните си ВИС (НВИС) чрез съфинансиране от ФВГ, докато други са покрили по този начин³⁴ между 30 % и 50 % от разходите си.

По приоритет 5 — прилагане на законодателството на ЕС в областта на външните граници и визите — са били заделени 33 млн. EUR за подпомагането на обучения, анализирането на рискове и разработването на най-добри практики. Тази сума е относително малка. Двадесет държави членки са използвали съфинансиране от ФВГ за обучение на служители, като са използвали ресурси от ФВГ в размер на 13,5 млн. EUR за дейности, свързани с обучения.

Изменения

През периода на докладване по-голямата част от държавите членки³⁵ внесоха изменения в годишните си програми, за да могат да използват по-рационално предоставените им от ЕС средства. Направените изменения са свързани най-вече с промяна на първоначално предвидените разходи с над 10 % от общия размер на предоставените средства (40 % от измененията), с финансиране на нови действия (30,36 %) и с промяна на съдържанието на действията (19,64 %).

³² Информация за общите разходи по ФВГ за НВИС е налична за 17 държави членки. От държавите членки, които са осъществили действия в тази област, три не са предоставили данни (ES, FI, NL), макар че Испания и Финландия са посочили дела на ресурсите от ФВГ в общия размер на инвестициите в своите НВИС.

³³ BE, CY, DE, EL, FR, PT, IT, HU.

³⁴ ES, FI, NO, MT, AT.

³⁵ Всички държави членки с изключение на BG, DK, EE, IS, MT, NL, NO.

Разходи за управление на програмите

При управлението на годишните програми през периода 2007—2010 г. държавите членки използваха най-много техническото подпомагане, предоставяно от Комисията като част от всяка годишна програма, макар че много от тях осигуриха нефинансово участие, предоставяйки персонал или оборудване. По-голямата част от изразходваните за техническа помощ 18,1 млн. EUR, които представляват 3,31 % от разходите на ФВГ през периода на докладване, са били използвани за разходи, свързани с персонал. За разлика от повечето други държави членки Румъния и Гърция концентрираха всичките си разходи върху една-единствена област: Румъния — върху мониторинга и управлението на проекти, а Гърция върху информационните технологии и оборудването. Франция изразходва по-голямата част от техническата помощ за мониторинг и управление на проекти.

Повечето държави членки са на мнение, че техническата помощ им е дала възможност да изпълнят програмите си ефикасно и ефективно, особено поради факта, че с нея са били покрити разходите за персонал. Според Австрия програмите е нямало да могат да бъдат изпълнени без тази помощ.

Цялостна ефикасност

Всички държави членки са определили усвояването на националните средства, предоставени от ФВГ, като много добро³⁶, добро³⁷ или задоволително³⁸. Това е логично следствие от общия процент на усвояване (86,7 %) и факта, че бенефициерите по ФВГ са предимно държавни институции, което означава, че процесите на усвояване са доста последователни.

Въпреки това много държави членки³⁹ са докладвали също така за трудности при изпълнението на определени проекти и при управлението на действия. Някои проекти са се провалили или са били отменени поради различни причини, в това число закъснения, неуспешно възлагане на поръчки и липса на опит при управлението на проекти, свързани с ЕС. Поради факта, че годишните програми не е можело да бъдат стартирани, преди Комисията да ги е одобрила, възлагането на поръчки също е било спряно. Други причини за провалени или отменени проекти са били закъснения при въвеждането на централната ШИС и ВИС и липсата на гъвкавост от страна на ФВГ, който изисква да се задейства официална процедура за изменение при съществени промени в годишните програми.

ЕФЕКТИВНОСТ НА ФВГ

Крайните продукти и резултатите, постигнати по годишните програми за периода 2007—2010 г., бяха разпределени в 12 основни категории въз основа на приоритетите на ФВГ⁴⁰.

³⁶ AT, EE, MT, SI, SK.

³⁷ BE, BG, DE, DK, ES, FI, FR, IT, LT, LV, NO, PL, PT, RO.

³⁸ CZ, EL, HU, IS, NL, SE.

³⁹ AT, BE, BG, CY, CZ, DK, EE, FI, FR, HU, IT, MT, NL, NO, PL, PT, RO, SE, SI, SK.

⁴⁰ Разпределението по категории, извършено от някои държави членки, е различно. За целите на настоящия доклад те бяха групирани в зависимост от приоритетите на ФВГ, за които беше преценено, че са най-подходящи.

Интегрирано управление на границите и укрепване на наблюдението на националните граници (приоритети 1 и 2)

Крайните продукти и резултатите, постигнати по тези приоритети, варираха от закупуването и осъвременяването на превозни средства, летателни апарати и плавателни съдове до модернизирането и внедряването на широкомащабни системи за наблюдение и на инфраструктура за проверки на границите. Те включваха закупуването на по-малко по размери оборудване за наблюдение, всекидневното управление на граничните пропускателни пунктове, обучението на персонал и внедряването на мрежи и комуникационни системи.

Категория на действието	КРАЙНИ ПРОДУКТИ	РЕЗУЛТАТИ
Транспортни средства	3 153 придобити или осъвременени превозни средства, летателни апарати и плавателни съдове	3,6 милиона извършени патрулни мисии с подпомагане от ФВГ е модернизиран между 3 % и 100 % от флота на държавите членки средно време за ответна реакция (от сигнала до пристигането на място): 67 минути
Системи за наблюдение на границите	545 придобити или осъвременени системи 169 свързани структури	8 279 km приспособени външни граници средно време за ответна реакция: 32 минути
Оперативно оборудване за наблюдение на границите	22 347 единици придобито или осъвременено оборудване	между 11 % и 100 % от оборудването на държавите членки е подновено средно време за ответна реакция: 52 минути осигурено оборудване за още външни граници с дължина 3 482 km
Оперативно оборудване за проверки на границите	212 881 единици придобито или осъвременено оборудване	между 27 % и 100 % от граничните пропускателни пунктове са получили модернизирано оборудване необходимо време за проверка на пътниците: от 15 секунди до 4 минути
Гранична инфраструктура	108 създадени или модернизирани гранични пропускателни пункта 710 новосъздадени места в центровете за задържане по външните граници 61 новосъздадени или модернизирани допълнителни инфраструктури	4 129 служители, работещи в новата или модернизираната инфраструктура 24 подобрени гранични пропускателни пункта и гранични постове за улеснение на граничните служители и пътниците време за обработване на пътниците на пропускателните пунктове на външните граници: между 8 и 90 минути

Шестнайсет държави членки⁴¹ са закупили транспортни средства за проверките и наблюдението на границите. Закупените транспортни средства включват автомобили, основно в Италия и Гърция (2 629), мотори (172, от които 148 в Гърция), лодки (61), патрулни плавателни съдове (43), хеликоптери (34) и самолети (5). Норвегия е използвала средствата от ФВГ, за да модернизира целия си парк от снегомобили (8), превозни средства с висока проходимост (7) и ремаркета (3). Литва е закупила 100 велосипеда, а Румъния — 12 трактора за поддържането на външната граница. Извършени са общо 3,6 милиона гранични патрула, основно в девет държави членки⁴². Например Гърция е извършила по-голямата част от патрулите, използвайки превозни средства, които са били осъвременени или закупени нови със средства от ФВГ.

Испания е закупила най-много компоненти и системи за наблюдение (386), основно с цел да разшири своята *Sistema Integrado de Vigilancia Exterior* (Интегрирана система за наблюдение на външните граници — SIVE)⁴³. Това е дало възможност на страната да засече 5 279 незаконни мигранти и да повиши сигурността по морската си граница, намалявайки незаконната миграция към Канарските острови със 17,5 %.

Унгария създаде команден и контролен център и различни постове за радио контрол за наблюдение на границите, Италия разшири националните елементи на европейската патрулна мрежа, а Нидерландия създаде контролен център за пристанищната полиция и служителите, работещи на морската граница.

България изгради интегриран модул за наблюдение в участък с дължина 13 km от външната си граница и въведе автоматизирана система за техническо наблюдение. Франция осъвремени системата си за морско наблюдение SPATIONAV, която понастоящем обхваща 95 % от морските граници на страната. Малта разшири оперативното покритие на летателния си апарат за патрулиране в морето.

В допълнение към тези системи бяха закупени общо 22 347 единици оперативно оборудване с малки и големи размери за наблюдение на границите. Голямото оборудване включваше система за термично изображение за хеликоптери, закупена от Австрия, оборудване за видеонаблюдение за хеликоптери, закупено от Белгия, и оборудване за обработка на сателитни изображения, закупено от България.

По-малкото оборудване включваше камери за нощно виждане, очила за нощно виждане, оптронни системи, мобилни камери, сензорни системи, закупени от Естония, и камуфлажна и защитна екипировка, закупена от Румъния. Някои държави членки⁴⁴ осъвремениха цялото си оперативно оборудване, докато при други това осъвременяване беше по-скромно, например в Швеция (15 %) и в Словашката република (12,36 %).

Като цяло Унгария докладва за значително нарастване на капацитета си за наблюдение на границите, като дължината на наблюдаваната външна граница се е увеличила с 40 %. Гърция отбеляза, че лекият спад при задържанията през 2011 г. се дължи отчасти на новото оборудване за наблюдение, транспортните средства за патрулиране и инфраструктурата, съфинансирани от ФВГ.

⁴¹ CY, DE, EE, EL, ES, FI, HU, IT, LT, MT, NO, PT, RO, SE, SI, SK.

⁴² CY, EE, EL, ES, HU, IT, MT, PT, SK. Общо 3,14 милиона патрула са били извършени с автомобили, а 432 000 — с мотори.

⁴³ Този разход надхвърли 44 млн. EUR, което представлява 37,33 % от общия размер на разходите на Испания по приоритет 2.

⁴⁴ EE, ES, NO, SI.

Закупеното или осъвременено оборудване е много разнообразно. Италия, Литва и Гърция са изразходвали най-много средства за осъвременяване на оборудването за гранични проверки, например оборудването за проверка на документи. Някои държави са инвестирани в оборудване с по-малки размери, например за отпечатването на хиляди разрешения за местен граничен трафик (Литва) и за изграждането на връзки от оптични влакна, чрез които системите за проверка на документи да станат по-ефективни (Италия). Други държави са инвестирани в едно-единствено голямо оборудване, като например център за разследване и анализиране на случаи на фалшифициране (България). Много държави членки⁴⁵ са инвестирани в оборудване за проверка на документи, като например видеоспектрално оборудване⁴⁶ и четци на пръстови отпечатащи⁴⁷.

Някои държави членки⁴⁸ закупили оборудване, свързано с вратите за автоматизиран граничен контрол⁴⁹ или с Регистъра на публичните ключове на ИКАО, като това оборудване подпомага обмена на информация относно автентичността на електронните паспорти между държавите⁵⁰. Оборудването беше модернизирано във всички гранични пропускателни пунктове в Австрия, Малта, Норвегия и Словашката република, в 50 % от пунктовете в Литва и в 27 % от пунктовете в Белгия. В почти всички гранични пропускателни пунктове във Франция (97,5 %) беше инсталирано оборудване за проверка на документи.

Като част от категорията за гранична инфраструктура Малта модернизира всички свои пропускателни пунктове за улеснение на граничните служители и пътниците, Словашката република модернизира 75 % от пунктовете си, Словения — 23,8 %, а Полша — 5 %. Норвегия модернизира един пропускателен пункт. Няколко държави членки⁵¹ използваха финансиране от ФВГ за разширяване или модернизиране на централите за задържане. Гърция модернизира шест центъра за задържане по външните си граници и инфраструктурата на 17 пропускателни пункта. Румъния извърши ремонт на помещенията на редица отдели на граничната полиция.

По-голямата част от държавите членки⁵² докладваха, че действията, осъществени по тези приоритети са били ефективни за изпълнението на целите на многогодишните и годишните програми и са допринесли за цялостното подобряване на управлението на границите. Няколко държави членки⁵³ заявиха, че целите на някои годишни програми не са били постигнати или са били постигнати само частично заради трудности или закъснения при набавянето на оборудване, заради закъснения на други проекти или заради отменяне на проекти. Въпреки това, чрез направените инвестиции са били постигнати редица важни цели: по-голяма и по-добра гранична инфраструктура и повече на брой и по-квалифицирани човешки ресурси, инвестиции в иновативни инструменти за по-ефикасно всекидневно наблюдение на границите, по-ефикасен и по-ефективен контрол на южната граница на Европейския съюз и усъвършенстван процес на вземане на решения.

⁴⁵ CZ, FR, HU, MT, NO, PT.

⁴⁶ Включително FR, RO.

⁴⁷ DE, HU, NO.

⁴⁸ Включително DE, PT.

⁴⁹ DE, ES.

⁵⁰ AT, HU, NO.

⁵¹ EL, FR, HU.

⁵² AT, BE, BG, CY, CZ, DE, EL, ES, FI, FR, HU, NL, NO, RO, SK.

⁵³ EE, IT, LT, PL, SE, SI.

Обработване на визи и справяне с незаконната имиграция (приоритет 3)

По-голямата част от държавите членки, изпълняващи действия по този приоритет, смятат, че това им е помогнало много за рационализиране на процесите за издаване на визи и предотвратяване на незаконни влизания⁵⁴.

Като основни постигнати цели държавите членки докладваха, че са осъвременили ИКТ системите в своите консулски служби, назначили са служители за връзка по въпросите на имиграцията, инсталирали са ново оборудване за издаване на визи в над 280 места и са обновили консулските отдели за издаване на визи. Няколко държави членки са срещнали проблеми при изпълнението и е трябвало да отменят или ограничат определени действия, поради което не са успели да изпълнят всички свои първоначални цели.

Категория на действието	КРАЙНИ ПРОДУКТИ	РЕЗУЛТАТИ
Инфраструктура в консулските служби	210 новоизградени или обновени визови отдела 257 единици оборудване, закупено с цел повишаване на сигурността и подобряване на обслужването в консулските служби	над 1,8 милиона визи, издадени в нови или обновени помещения ⁵⁵ По-малко на брой заплахи за сигурността
Оборудване за издаване на визи	4 905 единици придобито или осъвременено оборудване 682 места с инсталирано ново или осъвременено оборудване	Средна продължителност на чакането за подаване на заявление за виза: от 15 до 30 минути

Що се отнася до инфраструктурата в консулските служби и оборудването за издаване на визи, в консулските служби на девет държави членки са били обновени, модернизирани или осъвременени общо 210 визови отдела⁵⁶. Кипър инсталира в своите консулски служби проходни детектори на метал и мултиенергийни системи за проверка с рентгенови лъчи. Унгария възнамеряваше да обнови по-голям брой консулски служби, но успя да обнови малко под 10 %. Испания обнови зоните, в които се извършват проверките при влизане, чакалните и помещенията, в които се намира апаратурата за контрол на тези зони, и докладва, че сигурността в консулските ѝ служби се е повишила с 80 %. Като част от извършеното от тях обновяване някои държави членки свързаха консулските си служби към своята НШИС и НВИС, осъвремениха своите ИКТ системи⁵⁷ и инсталираха оборудване за издаване на визи в над 650 места.

⁵⁴ AT, BG, CY, DE, EE, ES, FR, HU, IT, LT, LV, MT, NO, SI.

⁵⁵ Включително шенгенски визи.

⁵⁶ AT, CY, CZ, ES, FR, HU, LT, MT, NL, RO.

⁵⁷ BE, RO, SI.

Повечето държави членки са на мнение, че този приоритет им е помогнал много за рационализиране на процесите за издаване на визи и за предотвратяване на незаконни влизания. Като основни резултати те посочиха, че са подобрили управлението на консулските си служби, рационализирали са обработването на визите, повишили са сигурността на сградите и на електронните данни на консулствата, увеличили са ИКТ капацитета в своите консулства, подобрили са капацитета на консулските си служители да засичат заявления с цел измама и са ускорили проверките преди качване в самолета на чувствителните летища.

ИКТ системи в подкрепа на законодателството на ЕС в областта на външните граници и визите (приоритет 4)

Приоритет 4 включва осъвременяването и разработването на ВИС, ШИС II и други ИКТ системи. Значителен брой държави членки⁵⁸ смятат, че действията са допринесли успешно за разработването на информационни системи, необходими за изпълнението на инструментите на ЕС в областта на външните граници и визите. Някои⁵⁹ обаче окачествиха действията като ефективни само до известна степен, най-вече заради трудности, свързани с изпълнението им. Сред тези държави е и Унгария, която е изпълнила най-много действия по този приоритет.

Категория на действието	КРАЙНИ ПРОДУКТИ	РЕЗУЛТАТИ
ШИС	ФВГ е предоставил между 0,41 % и 92,82 % от общия размер на инвестициите за разработването на ШИС в отделните държави членки.	Между 81 % и 100 % от изпитванията на връзките преминаха успешно; между 3 и 1 407 разширени изпитвания за съответствие на ЦШИС; разширяване на ШИС — понастоящем системата включва 120 институционални участници.
ВИС	ФВГ е предоставил между 0,27 % и 100 % от общия размер на инвестициите за разработването на НВИС в отделните държави членки.	378 консулски служби, свързани към ЦВИС; 407 гранични пропускателни пункта, свързани към ЦВИС; свързани 253-ма други участници; намаляване на продължителността на чакането за подаване на заявление за виза на 15-30 минути.
Други ИКТ системи	1 272 разработени или осъвременени други ИКТ системи.	свързани са 121 институционални участници; намаляване на средната продължителност на времето за получаване на резултат от ИКТ системите.

Единайсет държави членки⁶⁰ обявиха, че са извършили изпитвания за съответствие на ШИС-II по този приоритет. Почти всички държави членки обявиха, че тези изпитвания са преминали 100 % успешно с изключение на Франция и Финландия, чиято успеваемост е съответно 99,2 % и 81,93 %. Във Финландия, Франция, Гърция и

⁵⁸ AT, BG, CY, DE, EE, ES, FR, HU, IT, LT, LV, MT, NO, SI.

⁵⁹ CZ, DK, EE, FI, HU, NL SE.

⁶⁰ AT, DE FI, FR, HU, IT, LV, PT, RO, SE, SK.

Норвегия финансирането е било използвано основно за свързване на граничните пропускателни пунктове към ШИС-II, докато в Латвия, Литва, Малта, Португалия и Испания финансирането е било използвано най-вече за свързване на консулските служби. Германия и Дания инвестираха по-голямата част от финансирането си в свързването на други официални органи, например имиграционните органи. Италия създаде служба за помощ във връзка с ВИС и предоставя помощ по телефона или чрез компютърни системи за решаване на технически проблеми, като по този начин се предотвратяват прекъсвания или неправилно функциониране на системата ѝ за издаване на визи.

Няколко държави членки⁶¹ също осъвремениха други ИКТ системи и оборудване, в това число лаптопи, оборудване за наблюдение на границите, четци на паспорти с биометрични данни и друго оборудване за проверка на документи. Две държави — Франция и Швеция — съобщиха, че новото оборудване е намалило средната продължителност на чакането за подаване на заявление за виза на съответно 15 минути и 30 минути.

Като трите основни цели, постигнати по този приоритет, държавите членки посочиха осъвременяването или разработването на своите НШИС-II и НВИС и на други полезни ИКТ системи (например системите API, системите ABC и FADO).

Ефективно прилагане на законодателството на ЕС в областта на външните граници и визите (приоритет 5)

Повечето държави членки⁶², изпълняващи действия по този приоритет, определиха тези действия като ефективни. Освен това около две трети⁶³ бяха на мнение, че действията са улеснили значително прилагането на стандартите на ЕС и на цялостната стратегия в тази област.

**Категория
на
действието**

**КРАЙНИ
ПРОДУКТИ**

РЕЗУЛТАТИ

Обучение и анализ на риска	32 594 обучени служители; 1 515 създадени или осъвременени операции и инструменти (софтуер, статистически данни)	49 разпространени доклада. Във всяка държава са били обучени между 8 % и 94,03 % от персонала
---	--	---

Унгария, Полша, Франция и Литва (и в по-малка степен Чешката република, Испания и Словения) обучиха най-голям брой персонал по този приоритет. В Швеция бяха обучени 80 % от съответния персонал, а в Австрия, Малта и Норвегия — между 29 % и 35 %. България обучи шестима пилоти, десет хеликоптерни инженери и няколко гранични полицаи за извършване на наблюдение от въздуха. Страната организира също така едномесечен стаж за един служител в консулска служба в Турция. Нито една държава членка не е стартирала съвместни действия за анализиране на рисковете, макар

⁶¹ BE, CZ, EL, ES, HU, LV, LT, PL, RO, SI, SK.

⁶² AT, BG, CZ, DE, ES, FI, FR, HU, IT, LV, LT, NO, SE, SK.

⁶³ AT, BG, CZ, DE, ES, FR, HU, IT, LT, LV, PL, SI.

че Италия проведе обучение по тази тема.

Обучението варираше от основно задължително обучение за гранични служители⁶⁴ до специализирано обучение, например относно измамите с документи⁶⁵. Освен това имаше обучение, съсредоточено върху подобряването на хармонизирането на практиките в консулските служби⁶⁶. Фактът, че Латвия е получила по-малко жалби във връзка с обработването на визите, показва, че нейните два онлайн инструмента за обучение относно издаването на визи и относно използването на НВИС дават резултати. Внедряването на нови методи за обучение в Чешката република и на нови модули за обучение в България допринесоха за по-трайния характер на тези действия.

Като основни цели, постигнати по този приоритет, държавите членки посочиха подобряването на прилагането на стандартите на ЕС⁶⁷, по-ефективното прилагане на законодателството за външните граници и визите⁶⁸ и по-ефикасната работа на служителите в сферата на визите⁶⁹.

ДОБАВЕНА СТОЙНОСТ И ПО-ДЪЛГОСРОЧНИ ПОСЛЕДИЦИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ФВГ

Добавена стойност и въздействие

Оценките, които всички докладващи държави членки дадоха на цялостните резултати и постиженията на годишните програми за 2007—2010 г., варираха от положителни до много положителни⁷⁰.

Мащаб: степен, до която финансирането от ФВГ е допринесло за цялостното разширяване на дейностите по управление на границите

Повечето държави докладваха, че ФВГ е предоставил значително подпомагане за управлението и контрола на границите (приоритети 1 и 2), обработването на визите и незаконната миграция (приоритет 3) и ВИС и ШИС (приоритет 4). ФВГ им е дал възможност да преодолеят конкретни слабости и недостатъци на национално равнище във връзка с ИКТ системите на външните граници, капацитета за наблюдение на границите и за ответна реакция, транспортните средства и консулското сътрудничество.

Освен това Фондът е повишил националния капацитет за управление на границите и е допринесъл за извършването на научни изследвания, за разработването, изпитването и въвеждането на иновативни и най-съвременни технологии на границите и в консулските служби.

Повече от половината държави членки⁷¹ са на мнение, че ФВГ е допринесъл в значителна степен за преодоляване на конкретни слабости и/или недостатъци на национално равнище на външните граници. Франция, Латвия и Швеция обаче докладваха, че ролята на ФВГ за удовлетворяване на конкретни нужди на национално

⁶⁴

SI.

⁶⁵

DE, FR.

⁶⁶

ES, HU.

⁶⁷

DE, ES, SI.

⁶⁸

LT.

⁶⁹

HU, LV.

⁷⁰

Държави, които определиха резултатите като много положителни: AT, BE, BG, CY, DK, ES, FR, HU, IT, LV, MT, PL, PT, RO, SI, SK.

⁷¹

Общо четиринайсет: BG, BE, CY, CZ, DE, EE, EL, HU, IT, LT, NL, PL, PT, SI.

равнище е била ограничена, тъй като изпълнението на повечето действия още не е приключило. Франция е на мнение, че ФВГ е предоставил подпомагане за наблюдението на морската граница на страната, но приносът му за управлението на миграционните потоци и за защитата на сухоземните граници е бил ограничен.

Няколко държави членки докладваха, че ФВГ е спомогнал да се създаде впечатлението за сигурни граници, докато според други това е трудно да се прецени.

Участващите държави масово заявиха, че ФВГ е увеличил ефекта от националните, регионалните и местните програми и политики, от една страна, и ефекта от наличните средства в областите, съфинансирани от Фонда, от друга страна. Държавите, участващи в интегрирани и съвместими от оперативна гледна точка европейски системи за наблюдение, като EUROSUR или в консулското сътрудничество, изразиха сходни мнения.

Обхват: има ли дейности, които е нямало да могат да бъдат проведени, ако не бяха съфинансирани от ФВГ?

Според повечето държави членки изпълнението на много действия нямаше да бъде възможно или пък тези действия нямаше да бъдат толкова ефективни без ФВГ. Пет държави членки смятат, че биха могли да постигнат същия резултат без ФВГ⁷², други отбелязаха, че много малко от дейностите или нито една от тях биха могли да бъдат изпълнени посредством националния бюджет⁷³ или биха могли да постигнат същите резултати без ФВГ⁷⁴.

В държави, които разполагат с по-голям национален бюджет за управление на границите, приносът на ФВГ беше по-скромен в относителни стойности, например във Франция. В държавите с по-малък бюджет обаче приносът на ФВГ е осезаем, тъй като дава възможност за големи инвестиции, които в противен случай не биха били направени, особено в настоящия контекст на намаляване на разходите.

До каква степен ФВГ е помогнал на държавите членки за управлението на миграционните потоци?

Някои държави членки смятат, че ФВГ им е оказал помощ в значителна⁷⁵ или само в известна степен⁷⁶ за управлението на техните миграционни потоци, въпреки че повечето от тях не са посочили или не са могли да посочат промени в миграционните тенденции, които да се дължат на ФВГ. ФВГ е помогнал за управлението на по-големи пътникопотоци на летищата и пристанищата⁷⁷, за ускоряването на проверките и за подобряването на наблюдението. Благодарение на по-добрите проверки и наблюдение са били регистрирани по-малко на брой незаконни преминавания, повече подадени заявления за визи⁷⁸ и по-малко задържания⁷⁹. Италия докладва, че вследствие на придобиването на най-съвременно оборудване и модернизирането на наличното оборудване с финансиране от ФВГ е започнала да извършва по-щателни проверки. Това е довело до увеличаване на капацитета за борба с незаконната имиграция и е спасило

⁷² DE, DK, FI, IS, NL. Необходимо е да се вземе предвид, че Исландия прие първите си годишни програми през 2010 г.

⁷³ BE, BG, CY, EE, DK, LV, MT, PT, PL.

⁷⁴ AT, BG, CZ, ES, IT.

⁷⁵ BG, DE, ES, LT.

⁷⁶ BE, CY, EE, EL, FR, IT, MT.

⁷⁷ DE.

⁷⁸ ES.

⁷⁹ EL.

живота на много хора, които в противен случай щяха да тръгнат по опасни морски пътища с надеждата да успеят да влязат в страната по незаконен начин.

Най-добри практики и натрупан опит

От извършената работа могат да бъдат извлечени няколко най-добри практики. Тези практики биха могли да са полезни при управлението на границите и управлението на проекти и програми.

Във връзка с управлението на програмите и проектите няколко държави членки⁸⁰ установиха, че предприемането на по-малко на брой, но по-мощни действия е намалило административната тежест и е осигурило навременното изпълнение. Според други държави⁸¹ създаването на нови органи е дало възможност за по-ефикасното управление на ФВГ.

Няколко държави⁸² определиха сътрудничеството във връзка с изпълнението на действия по ФВГ като особено добра практика. Те си сътрудничиха по различни начини, например чрез организиране на работата си по групи, сформирани на базата на географски области. Подобно сътрудничество може да действа като катализатор за бъдещи съвместни проекти.

Що се отнася до направените заключения, няколко държави⁸³ рационализираха сътрудничеството и комуникацията между своите национални органи и с агенциите бенефициери. Това им даде възможност да набележат и изпълнят подпомагани от ФВГ проекти по-бързо и да гарантират, че действията се изпълняват по график. Държавите проведоха предварителни разговори, организираха обучение относно планирането и управлението на проекти за потенциални бенефициери⁸⁴ и проведоха посещения в помещенията на бенефициерите, когато това беше необходимо⁸⁵.

Унгария реши да проверява документите на бенефициерите преди тяхното подаване от гледна точка на тяхната допустимост и пълнота, за да повиши успеваемостта и предотврати погрешни действия, дължащи се на непознаване на процедурите за възлагане на обществени поръчки⁸⁶. Кипърските органи извършиха посещения на място, за да предоставят на бенефициерите информация относно правилата за допустимост, а нидерландските органи се опитаха да придобият цялостна представа за всички разходи преди финализирането на годишните си програми. Няколко държави членки⁸⁷ въведоха специални процедури с цел предотвратяване на загуби на предоставени ресурси. Повечето държави членки трябваше да преразгледат годишните си програми, за да използват в максимална степен наличните ресурси.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

След като анализира докладите на държавите членки и информацията от други източници, Комисията заключи, че ФВГ изпълнява целите си въпреки известни

⁸⁰ CY, DK, IT.

⁸¹ DK, HU, IT, NO.

⁸² AT, BE, BG, CZ, DE, DK, FI, FR, IS, NO, NL, PL, PT, SE, SK.

⁸³ AT, BE, ES, FI, FR, HU, IT, NL, NO, LT, PT.

⁸⁴ ES, HU, IT.

⁸⁵ FR.

⁸⁶ BG, CY, EE, FR, HU, NL, PL, SK.

⁸⁷ AT, EL, PL, SE.

закъснения в изпълнението. Усвояването на ФВГ е много задоволително и възлиза на 86,7 %, като така Фондът изпълнява целта си да бъде инструмент на ЕС за съвместно финансиране на инвестиции по външните граници и в консулските служби на участващите държави. По този начин Фондът защитава интересите на Шенгенското пространство като цяло и постига видими и трайни резултати.

Благодарение на инвестициите от ФВГ, през периода на докладване са били проведени 3,6 милиона патрулни мисии, намаляла е средната продължителност на времето за отговор и са били монтирани системи за наблюдение по общо 8 279 km външни граници. Държавите членки са модернизирани оборудването на между една трета и всички гранични пропускателни пунктове, като по този начин са намалили времето за проверка на пътниците. Над 1,8 милиона визи са били издадени в нови или ремонтирани консулства, а 378 консулски служби са били свързани към централната ВИС. ШИС беше разширена, за да могат в нея да бъдат включени още 120 институционални органа.

Успехът на ФВГ се дължи отчасти на особения му характер. Поставяйки акцента върху управлението на външните граници и издаването на визи, Фондът избягва разпиляването на ресурси. Разходите, изглежда, са били разпределени равностойно между приоритетите на ФВГ. В този контекст държавите членки заделиха по-малко ресурси за модернизирани консулските служби и процеса на издаване на визи (приоритет 3). От тези ресурси се възползваха най-вече външните министерства на държавите членки, които не отговарят пряко за управлението на границите. Би било полезно да се създаде гъвкав механизъм, който да даде възможност на съответните институции да участват по-пълноценно.

Тъй като това беше първото усилие за споделяне на управлението на фонд, подпомагащ една толкова непредвидима област на дейност, съществуват известни ограничения, които са неизбежни. Тези ограничения са придружени от факта, че финансирането трябваше да бъде изчислявано и предоставяно на годишна основа, което се отрази на графика на усвояване. В повечето случаи обаче участващите държави преодоляха ограниченията посредством ефикасния и иновативен подход, описан в раздела относно най-добрите практики и направените заключения.

От своя страна Комисията предоставяше непрекъснато насоки, опрости правилата за изпълнение и предостави финансиране за поддръжката на оборудване, което вече е било придобито с подпомагане от ФВГ.

Установените от държавите членки недостатъци и направените заключения бяха взети под внимание при подготвянето на многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г. Основната цел е да се разшири обхватът на финансирането от Съюза, за да се подпомогне вътрешната сигурност и нейното външно измерение, като допълнително се опростят механизмите за предоставяне на средствата и се увеличи гъвкавостта, особено в отговор на спешни ситуации. Агенциите на ЕС в тази област, като Европол и Frontex, могат да се използват по-рационално.

Споделеното управление ще бъде запазено, но ще се премине към многогодишно програмиране. Бъдещият Фонд „Вътрешна сигурност“ (ФВС) ще обхваща управлението на визите и границите, но ще прибави нов елемент, като включи полицейското сътрудничество в сферата на предотвратяването на престъпления и управлението на кризи. Включването на полицейското сътрудничество в съвместното управление на финансирането ще създаде условия за по-целенасочено и всеобхватно подпомагане.